

rackie środowisko Aleksandrii i Cezarei Palestyńskiej w czasach Orygenesusa (pisarze tego okresu, filozoficzne szkoły i literatura, znaczenie tradycji Filona, Pantena i Klemensa, kontakty z intelektualnym środowiskiem żydowskim Aleksandrii i Palestyny, gnostyckie wpływy w Aleksandrii); II. *Wychowanie Orygenesusa* (nauczyciele, jego lektury, szkolni koledzy); III. *Dzieło Orygenesusa* (złożoność i cel dzieła Orygenesusa, jego polemiczne aspekty, hermeneutyka biblijna, rodzaje literackie: listy, ekshortacje, traktaty, apologie, komentarze, homilie, scholia, dialogi; język Orygenesusa: wpływ Septuaginty, „*veritas hebraica*”, faworyzowane formy semantyczne, słownictwo, znajomość języków oraz retoryka: *figurae sententiae*, *compositio*, *elocutionis genera*, *narratio*; organizacja pracy: *scriptorium* i przejście od dyktowania do zapisu tekstu, znaczenie patronatu Ambrożego, naukowe podróże, publikacja tekstu, biblioteka Orygenesusa, Hexapla); III. *Wykorzystanie źródeł* (źródła literackie, źródła filozoficzne, Biblia jako dzieło literackie, apokryfy); V. *Czytelnicy i uczniowie Orygenesusa*; VI. *Tłumacze Orygenesusa*; VII. *Zwolennicy i naśladowcy Orygenesusa*; VIII. *Krytycy Orygenesusa*. Organizatorzy, których reprezentantem jest ks. prof. dr hab. H. Pietras, proszą o zgłaszanie sugestii i poprawek na temat przedstawionego wyżej programu spotkania oraz ewentualnych już tytułów referatów i komunikatów w językach kongresowych na adres: ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków, lub e-mail: hpietras@jezuici.pl.

11. KSIĘGA PAMIĄTKOWA DLA KSIĘDZA PROFESORA MARKA STAROWIEYSKIEGO

Sekcja Patrystyczna na swoim dorocznym spotkaniu obradującym 20-21 września 2005 r. w Arcybiskupim Seminarium Duchownym w Poznaniu **przyznała ks. Profesorowi dr hab. Markowi Starowieyskiemu Księgę Pamiątkową** w dowód uznania dla jego zasług w dziedzinie odkrywania i propagowania myśli Ojców Kościoła; Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL zaproponował, by był nią 49 tom „*Vox Patrum*”. Ks. Prof. Marek Starowieyski, kapłan archidiecezji warszawskiej urodził się 25 I 1937 r. w rodzinie ziemiańskiej w Krakowie, seminarium duchowne ukończył w Warszawie, gdzie w 1960 r. przyjął święcenia kapłańskie; po krótkiej pracy w duszpasterstwie (1960-1963) w 1966 r. ukończył filologię klasyczną na Uniwersytecie Warszawskim, a w 1968 r. licencjat z teologii w Akademickim Studium Teologii Katolickiej w Warszawie; w latach 1968-1971 studiował na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, gdzie zdobył doktorat z teologii, po czym przez kilka lat (1974-1978) pracował w Kongregacji d/s Wychowania Katolickiego; po powrocie do Polski rozwinął szeroką działalność naukowo-dydaktyczną w dziedzinie patrologii; w 1985 r. zrobił habilitację z patrologii i literatury wczesnochrześcijańskiej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, a w 1990 r. uzyskał stopień profesora nadzwyczajnego. Aktualnie, oprócz uczenia patrologii w paru seminariach duchownych, wykłada literaturę wczesnochrześcijańską w Instytucie Filologii Klasycznej Uniwersytetu Warszawskiego i od kilku lat w Instytucie Patrystycznym „Augustinianum” w Rzymie. Jest członkiem kilku międzynarodowych towarzystw naukowych, jak: *Société Internationale d'Études Patristiques* (gdzie jest delegatem Polski), *Association pour l'Étude de la Littérature Apocryphe Chrétienne*, Komitetu Nauk o Kulturze Antycznej PAN, Komisji Bizantynologicznej PAN, Sekcji Patrystycznej (był jej współzałożycielem i wiceprezesem) i Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL. Jest obecnie bez wątpienia najwybitniejszym polskim patrologiem znanym w kraju i za granicą, autorem kilkuset publikacji patrystycznych (m.in. *Słownika wczesnochrześcijańskiego piśmiennic-*

stwa wspólnie z J.M. Szymusiakiem i *Słownika wczesnochrześcijańskiego piśmiennictwa Wschodu*) oraz twórcą i redaktorem serii patrystycznych (m.in. „Ojcowie Żywi” – 17 tomów); to on zapoczątkował poważne badania w Polsce na trzech polach literatury wczesnochrześcijańskiej: nad apokryfami Nowego Testamentu (które pod jego redakcją prawie wszystkie już zostały przełożone na j. polski), nad monastycyzmem wczesnochrześcijańskim (jest twórcą i redaktorem serii „Źródła Monastyczne” – 34 tomy) i nad poezją wczesnochrześcijańską (opublikował 3 tomy „Muzy chrześcijańskiej”). Te i inne liczne publikacje patrystyczne oraz działalność w propagowaniu nauki Ojców Kościoła i organizowaniu naukowego życia patrystycznego (m.in. stworzył w Warszawie Zakład z największą specjalistyczną biblioteką patrystyczną w kraju) czynią go w najwyższym stopniu godnym przyznania mu Księgi Pamiątkowej. Koledzy, przyjaciele i uczniowie, chcący wziąć udział w realizacji przyznanej Księgi, proszeni są o nadsyłanie swych przyczynków naukowych (do 12 stron) z obcojęzycznym streszczeniem (dyskietka + 1 wydruk komputerowy) do końca maja (cudzoziemcy do końca października 2006 roku na adres Zakładu: ul. Chopina 29/5A, 20-023 Lublin lub e-mail: voxpatr@kul.lublin.pl.

12. „VOX PATRUM” PONOWNIE WŚRÓD NAJWYŻEJ PUNKTOWANYCH CZASOPISM

Miło jest nam poinformować naszych Czytelników, że w ostatnim rankingu publikacji naukowych, ogłoszonym 7 października 2005 r. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę (Dz. U. Nr 161, poz. 1359), „**Vox Patrum**” spośród czasopism teologicznych znalazło się **w gronie czterech najwyżej punktowanych**, obok „Roczników Teologicznych” (Lublin), „Collectanea Theologica” (Warszawa) i „Liturgia Sacra” (Opole).

Z innych czasopism, zaliczanych przez były zespół KBN do Nauk Humanistycznych (H-01) i publikujących niekiedy artykuły z zakresu tematyki wczesnochrześcijańskiej i starożytnej, na liście podobnie wyróżnionych znalazły się m.in. „Eos”, „Studia Norwidianna”, „Kwartalnik Filozoficzny”, „Kwartalnik Historyczny”, „Studia Mediewistyczne”, „Studia Źródłoznawcze”, „The Journal of Juristic Papyrology”, „Roczniki Historyczne” i „Przegląd Orientalistyczny”.

13. BIBLIOGRAFIA POLSKICH PRZEKŁADÓW PATRYSTYCZNYCH

W najbliższych tygodniach pojawi się na półkach księgarskich długo oczekiwana *Bibliografia patrystyczna (1901-2004). Polskie tłumaczenia tekstów starochrześcijańskich pierwszego tysiąclecia*, autorstwa Wojciecha Stawiszyńskiego, wydana nakładem Wydawnictwa „Homini”. Jest to bibliograficzna mapa o skali pozwalającej zajrzeć w najbardziej nawet ukryte zakamarki polskiej patrologii. Wykonana z dokładnością i precyzją właściwą benedyktyńskim maurynom, odnotowuje ponad 13 tysięcy polskich przekładów dzieł patrystycznych, wykonanych w ciągu XX wieku. Spisy bibliograficzne zazwyczaj cieszą się tyleż wielką estymą, co niewielkim zainteresowaniem. W tym wypadku powinno być inaczej. Patrolodzy, historycy, archeologowie, teologowie i filozofowie powinni szukać tu przekładów inspirujących lub weryfikujących ich badania, autorzy i tłumacze wszelkiego